

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2022-11-29

FöredragningsPM
Dnr: 22RS2808

Organ
Regionstyrelsen

Svar på motion om att försvara frihet och demokrati är etiskt och hållbart

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Ola Karlsson (M) har inkommit med en motion om att Region Örebro län ska säkerställa att regionens finansiella placeringar sker på ett sätt så att inget aktivt uteslutande av företag som tillverkar försvarsmateriel för försvar av frihet och demokrati sker.

Sammanfattningsvis motiveras förslaget med att Rysslands krig i Ukraina visar att det både är hållbart och moraliskt rätt att tillverka försvarsmateriel och vapen som används för att försvara frihet och demokrati. Region Örebro län bör därför avveckla hinder och förbud mot att placera regionens pengar i sådan försvarsindustri och vidare aktivt välja bort förvaltare som inte tillåter sådana placeringar.

Regionstyrelsen instämmer i att varje land har rätt till självförsvar, i enlighet med FN:s stadgar. Rysslands krig i Ukraina har ytterligare fört ljus över vikten av fungerande demokratier.

Region Örebro läns finanspolicy är beslutad av regionfullmäktige 2020-06-17 (19RS9816). Policyn anger att regionen ska undvika placeringar i bolag där en del av omsättningen kommer från produktion av tobak, alkoholvaror, pornografi, kontroversiella vapen och fossila bränslen. Kontroversiella vapen omfattar bland annat kärnvapen, klustervapen och personminor. Finanspolicyn utesluter därmed inte placeringar i bolag inom andra typer av försvarsmateriel och vapen.

Regionen placerar sitt kapital i olika fonder på kapitalmarknaden. Detta innebär en hög grad av diversifiering och därmed minskade finansiella risker. Genom att investera i fonder används förvaltarnas erfarenhet, kompetens samt finansiella- och hållbarhetsmässiga analyser. Det innebär samtidigt att regionens placeringar följer med

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2022-11-29

FöredragningsPM
Dnr: 22RS2808

i marknadsutvecklingen gällande vad som anses vara hållbara placeringar, så länge utvecklingen ryms inom finanspolicyns krav.

I praktiken har exkludering av sektorerna tobak, alkoholvaror, pornografi, vapen och fossila bränslen blivit norm på kapitalmarknaden i Sverige. Det innebär att fondmarknaden grovt kan indelas i en grupp av fonder där samtliga ovan sektorer är exkluderade och en annan grupp där ingen exkludering sker. Ytterst få fonder implementerar endast ett eller ett antal av dessa sektorexkluderingar. Det fondutbudet, åtminstone än så länge, är för begränsat för att erhålla en diversifierad portfölj.

Att uppdra åt en extern förvaltare att sätta upp särskilda fonder utifrån regionens egna hållbarhetskrav är dyrt och inte alltid möjligt mot bakgrund av de volymer regionen förvaltar. Utbudet av fonder som regionen har att tillgå är därför i praktiken styrt av kapitalmarknaden.

Sammantaget utgör nuvarande finanspolicy inget hinder för investeringar i vapen- och försvarsindustrin. De exkluderingar av sektorer som ur ett hållbarhetsperspektiv inte anses etiska eller hållbara har blivit en norm på den svenska kapitalmarknaden. Detta innebär att även om finanspolicyn inte exkluderar vapen- och försvarsindustrin, är möjligheterna ytterst begränsade att investera i denna sektor då den är exkluderad i marknadens utbud. Alla andra alternativ leder till både ökad kostnad och ökad risk.

- Alternativet att regionen själv investerar medel i enskilda bolag skulle medföra betydande kostnadsökningar för administration av denna verksamhet samt betydligt högre risk, t.ex. ökad finansiella och operationella risker.

- Alternativet att uppdra åt en extern förvaltare att sätta upp en eller flera fonder utifrån regionens egna hållbarhetskrav är dyrt och dessutom ytterst tveksamt om det är genomförbart mot bakgrund av de relativt sett små volymer regionen placerar.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att motionen förklaras besvarad med hänvisning till

- att nuvarande finanspolicy inte innebär hinder eller förbud mot investeringar i försvarsindustrin.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet innebär att regionen fortsatt kommer att placera sitt kapital i hållbara fonder i enlighet med de hållbarhetskriterier som blivit norm på den svenska kapitalmarknaden.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2022-11-29

FöredragningsPM
Dnr: 22RS2808

Beslutsunderlag

FöredragningsPM till regionstyrelse den 29 november 2022.
Svar på motionen.
Motionen.

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige